

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 21. De bigamis non ordinandis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

an alieno facto vel casu, deformitas acciderit: nam a Gelasio Papa rescriptum fuit, *in can. fin. Distinct. 55.* ne is, cui per vim oculus ab alio excullus fuerit, ad sacerdotij gradum evehatur.

Dixi ante, Corporis vitio Ordinis impediri executionem, quia quoad ordines ante susceptos tantum inducitur irregularitas in illo actu Ordinis, qui ob insignem deformitatem, vel ob defectum ineditur vitio corporis, *Cov. 1. parte relect. Clement. s. furiosus De homicidio in princ. cum alijs quos citat.* Hac ratione qui patitur vitium corporis, impediens celebrationem, nempe in ijs digitis, qui ad consecrationem & elevationem sunt necessarii, a Missatum dumtaxat celebratione abstinere, non a Diaconatus, vel Subdiaconatus ministerio: sicut nec a concionibus habendis, confessionibus audiendis, & alijs Clericalibus officijs exercendis. Potest enim quis esse irregularis, ne promoveatur ad superiores Ordines, quia tamen non sit irregularis ad ministrandum in susceptis, ut ex Innoc. *in c. ad audientiam inf. De homicidio* tradit Piasec. p. 1. cap. 1. art. 6. n. 4.

3. Quod si quis sibi membrum seu membri partem aliquam propria culpa & voluntate absciderit, licet ea abscissio usum Ordinis non impediat, nec gravem inducat deformitatem, tamen ordinari talis nequit, *can. si quis absciderit, & similibus Dist. 33.* etiam si membrum abscissum sit occultum: veluti in eo, qui sibi virilia præscidit, etiam se dandæ libidinis causa, *d. can. si quis absciderit cum seq. c. 4. & 5. h. tit.* cum enim nemo membrorum suorum sit dominus, ne quidem causa castitatis aut religionis sibi ipsi licet manus injicere ad occasionem vel mutilationem alicujus membri. Hinc si quis, cum Clericus esset, sibi membrum absciderit, deponitur tamquam sui homicida & Dei conditioni inimicus, *d. can. si abscidit.* Videatur *Covar. d. loco n. 6. & l. 1. variar. Resol. c. 2. n. 8. & lib. 2. c. 1. n. 11.*

4. Similiter ordinari prohibentur, qui ab alijs talem abscissionem passi sunt, culpa tamen sua; veluti quia jussierint aut rogaverint, aut quia rei illicitæ operam dantes tale membrum casu perdididerint, *arg. c. Dilatus, c. ex litteris & similibus. inf. De homicidio.* Videatur & *Navar. in Manuali. c. 27. n. 298. Garz. de Benef. p. 7. cap. 12. n. 8. & seqq.* Aliud dicendum, si a Medicis, vel a barbaris, a dominis aut parenti-

bus suis, sine propria culpa, talem excisionem quis patiatur, (nec hoc casu necessum est, cum virilia sua arefacta, vel in pulverem redacta, secum gestate, ut possit, si sit sacerdos, celebrare, ut ridiculè fabulantur quædam mulierculæ; *Navar. in Manuali. c. 27. n. 20.* Cur fortuito, dum operi rustico alterive licito curam impenderet, vel etiam alieno facto digitum v. g. amiserit, si modo membri abscissio non impediat Ordinis executionem. *can. si quis a medicis, cum tribus seqq. dist. 55. c. 3. 5. & fin. h. tit.* Vi enim in illis perversa voluntas juste vindicatur, ita in his casus vel alienum factum veniam merito tribuit & meretur, *can. qui partem & can. Lator d. Distinct. 55.*

5. Modicus tamen defectus aut modica deformitas non impedit susceptionem Ordinum veluti macula in oculo, non privans visum, nec notabilem deformitatem inducens. *c. 2. h. tit. vel carentia unguis in pollice: item claudicatio ejus, cui seipso in altari non sit necessarius. can. Si quis juncta. Glos. distinct. 15. & lippitudo talis, ex qua non oriatur notabilis deformitas, Piasec. d. loco n. 2.* Quis autem defectus aut quæ deformitas sit notabilis, determinabit Episcopus, quandoquidem nulla certa regula in hoc constitui possit.

6. Quod si corpore vitiatum, qui jure ordinari non potest, de facto ordinetur, vere recipiet Ordinis characterem, sed non ejus executionem, ex communi Theologorum & canonistarum sententia. In hac vero irregularitate solus Pontifex dispensare potest. Nec obstat *c. Significavit h. tit.* quia potest intelligi de dispensatione Episcopi, auctoritate Apostolica præstita ac sibi delegata, ut docet *Covar. ad. d. Clem. s. furiosus in princ. n. 7. Piaf. p. 1. c. 1. art. 10. n. 12.* Post *Navar. in Man. c. 27. n. 201.*

TITULUS XXI.

De Bigamis non ordinandis.

1. 2. 3. Bigamia triplex, vera, interpretativa, & Similitudinaria.

4. Ratio, cur Bigami ab Ordinibus sacris arceantur.

5. Pœna Bigami absque dispensatione ordinati, & Episcopi ordinantis.

Quinto loco inter impedimenta ordinando. Num non modica reputatur Bigamia seu Digamia, c. 1. & 2. h. t. can. 1. Dist. 32. can. 16. Apostol. & seq. de qua nunc videndum.

Ut autem Monogamus à iuris & quos, quasi unius mulieris seu uxoris vir, ita etiam Bigamus, quasi duarum mulierum vir nuncupatur.

1. Bigamia ex Glof. in c. 2. h. t. triplex constituitur. Vera, scilicet, Interpretativa seu ex interpretatione juris, & Similitudinaria seu per analogiam quandam.

Vera, eaque juxta proprietatem nominis dicitur, cum quis successivè plures legitimas habuit uxores, & cum eis copulam. Quod addo, quia si duas habuerit, & altera ante copulam fuerit mortua, non censetur bigamus, arg. c. Debitum h. t.

2. Interpretativa est, quando non intercessit verè duplex matrimonium, sed virtualiter sive ex intentione: uti quando quis contraxit cum una sola, sed vidua vel repudiata, can. Si quis viduam dist. 50. quæ tamen prius suum matrimonium consummaverat: nam aliàs non esset defectus significationis: aut cum corrupta ab alio per fornicationem, can. Maritum Distinct. 33. vel cum virgine, quam post commissum ab ea adulterium cognovit, can. Si cujus & can. Silatici Distinct. 34. & ibidem Glossa; etiam si per ignorantiam id contigerit: vel si cum una validum matrimonium contrahat, cum alia invalidum, sive antecesserit validum sive invalidum, Sanchez. De Matrim. Disput. 49. sect. 2. in 3. illat. aut si cum duabus de facto, & non de jure contrahat, ob aliquod impedimentum: aut cum una, mortuâ alterâ, idque scienter vel ignoranter; securâ scilicet copulâ: hoc enim in omni bigamia est necessarium. Si quis verò contrahat cum ea, quam ipse prius cognovit, non censetur bigamus, Glossa communiter recepta in cap. fin. h. t. & ibi Abbas ac communiter DD.

Navar. in Manuali cap. 27. n. 195. neque is, qui duxit uxorem alterius non cognitam, d. c. Debitum h. t.

3. Similitudinaria est, quam incurrit Ordine

sacro insignitus, vel voto solemnè adstrictus, cum aliqua contrahens & consummans, can. Quot quot xxvii. q. 1. c. Anobis h. t. licet illa sit virgo; quia licet neque de jure, neque de facto contrahat cum duabus vel una corrupta validè, tamen affectum habet contrahendi cum opere subsecuto, postquam per ordinem sacrum vel votum solemnè spiritualiter & similitudinariè contraxit cum Christo, c. fin. h. t. Quæ ratio Bigamix cum cesset in eo, qui minoribus tantum initiatus est, contrahente invalidè matrimonium propter impedimentum aliquod, non mirum, si is non efficiatur irregularis, nec censetur Bigamus, Navar. d. loco. Unde & Innoc. Pontif. in d. c. fin. loquitur de Subdiacono, qui tenetur solemnè voto castitatis, c. Amulius sup. De vitate & qualis. & c. & in c. Nuper h. t. de Presbytero.

4. Arcentur autem bigami ab Ordinibus sacris, non ob peccatum; nam nuptiæ, etiam secundæ, tertiæ, vel posteriores non sunt peccatum, can. Acutus & similibus dist. 26. sed ob aliam, eamque duplicem potissimum rationem, unam mysticam & primariam, alteram moralem & secundariam. Primaria & mystica est defectus perfectæ significationis Sacramenti, quæ est conjunctio Christi cum Ecclesia, ex Paulo ad Ephes. 5. estque unius viri cum unica sponsa. Næ licet matrimonium cum corrupta contractum sit verum Sacramentum, per mutuum consensum representans conjunctionem Christi & animæ justæ; tamen quia in secundo matrimonio non est amplius unica unicus, nec unus unius, d. c. Debitum hoc tit. ideo quoad significationem non est omninò perfectum Sacramentum, quia non significat conjunctionem Christi cum unica & immaculata sponsa Ecclesia, d. can. Acutus & d. c. Debitum. Et ideo talis removetur à Sacramento Ordinis, quia non debet pati defectum in Sacramento, qui Sacramenta administraturus est, prout patitur Bigamus qui divisit carnem suam, d. can. Acutus & d. c. Debitum.

Secundario, & moralis est, quod Clericus debeat esse hortator continentix & viduitatis; non possit autem esse hortator continentix & viduitatis, qui ipse conjugia frequentavit, can. Vna & can. Qui sine crimine distinct. 26. quia de incontinentia ejus præsumitur, c. Præposuisti dist. 82. Hanc verò rationem

non esse primariam, constat ex eo quod bigamuse censetur etiam ille, qui unam uxorem habuit, sed viduam, vel alio modo corruptam, ut patet ex dictis. Non obstat, quod concubinarus sit longè turpior, quam bigamia, & ille tamen non removeat ab Ordinibus: quia nihilominus bigamia ex natura signum est incontinentiæ magis duræ, firmiterque in hærentis.

§. Quid si verò bigamus ordinetur absque dispensatione, recipiet quidem characterem, non tamen poterit absque dispensatione in eo Ordine ministrare, Dispensare autem Episcopus nequit cum bigamis, veris vel interpretatis: non solum quoad factos Ordines, *2. ibi Glor. & Abbas h. t. sed nec quoad minores, aut primam tonsuram, aut beneficium etiam simplex, ut patet ex c. unico eod. in 6. ibique. Anchar. Franc. Cone. Trid. Sess. 23. c. 17. De reformat. nec etiam quoad usum minorum Ordinum, contra Navar. quia communior sententia est in contrarium. Abbas in c. 1. h. t. Suarez De censur. disput. 49. Sect. 6. & ira declarasse sacram Congreg. refert Piassec. 1. p. cap. 1. art. 10. n. 11 ubi tenet. posse Episcopum dispensare in bigamia similiudinatoria, citans Abb. in c. 1. Qui Clerici vel vorventes, & c. Potest si Episcopus ordines bigamum absque dispensatione, privandus est potestate conferendi Ordines, *d. c. 2. h. t. non autem ipso jure suspensus est à collatione Ordinis, quem contulit Garzias De benef. p. 7. c. 6. n. 6. & seqq.**

TITULUS XXII.

De Clericis peregrinis non ordinandis.

§. I.

Cur tales ordinari prohibeantur,

1. Qui dicantur Clerici peregrini.
2. Illi non creditur, afferentibus se à suo Episcopo promotos.
3. Nec admitti debent, ut celebrent publicè.
4. Recipere horum.

Inter eos, qui ordinari non debent, vel non facile, vel ab executione Ordinum repellit,

sunt & Clerici peregrini id est, qui non subsunt jurisdictioni ordinantis *10. Dist. 71. Idemque dicendum de Laicis respectu Episcopi ordinantis, cui non subsunt, ut probat c. ult. De temporibus ordinat. in 6. ubi ait Pontifex: Nullus Episcopus absque superioris licentia homini aliena diæcesi clericalem præsumat conferre consuevit. Censetur autem Laicus esse sub jurisdictione illius Episcopi à quo Chrismate unctus est atque confirmatus Quibus vero modis quis subiciatur Episcopo ante dictum est.*

2. Clerico autem peregrino, jure jurando afferent se à suo Episcopo aliquos Ordines accepisse, & desiderare ad superiores promoveri, non creditur, *c. 2. h. t. Nec potest ordinari à non suo Episcopo, nisi litteras commendatitias & dimissorias adferat à suis, quarum exemplar descriptum est Dist. 73.*

3. Pari modo peregrinus Sacerdos, qui omnino ignotus est, admitti non debet ab Episcopo, ut publicè rem divinam faciat & celebret, nisi per litteras vel testes probet se ab Episcopo suo ad Ordines promotum esse *cap. 3. h. t. c. 2. & 3. De temporibus ordinat. in 6. conc. Trid. Sess. 23. c. 16. in fine Inferiores vero Episcopo non possunt Clericum peregrinum in suas Ecclesias recipere, absque Episcopi licentia, c. ult. h. t. Imò ex valde longinqua regione Clerici probare Ordines debent per litteras, quinque Episcoporum sigillis munitas, c. 1. h. t.*

4. Ratio horum omnium est in primis, quod Episcopus non debeat immittere falem in messem alienam quia inde nasci solent discordiæ, *can. Illud Distinct. 71. Deinde, quia Ecclesia suspectos habet Clericos peregrinos: solent esse criminosi, infames, excommunicati, fugitivi aut in exilium missi, vel aliis similibus obnoxii, affirmantes mentientesque se ordinatos à suis Episcopis, can. Afros & can. seq. dist. 98. c. 1. De temp. ordin. in 6.*

Differt autem hic Titulus à Tit. De clericis peregrinantibus lib. 2. Decret. quod hic agat de Clericis peregrinis, respectu Ordinum suscipiendorum: ille vero respectu litium, quatenus ratione peregrinationis gaudent vel non gaudeat aliquibus litigantium privilegiis.

§. II. De